

## Čekání na příchod mesiáše

Převod materiálu

Jiří Tengler

Pořadí v lekci

14

### Téma

Starozákonní lid Izrael měl naději pro budoucnost a dal si práci s jejím opracováním. Očekával, že Bůh projeví věrnost svému lidu, pošle mu pomoc a od Boha přijde požehnaný panovník, který napraví poměry na zemi. Ježíš přichází do atmosféry očekávání a vyhlížení.

### Cíle

- Všechny děti se zamyslí nad „nemocným“ světem, který potřebuje obnovu. Ukáží si na obnovitele mesiáše — Krista Ježíše.
  - Mladší děti budou zkoumat kladné a záporné stránky života a společnosti jako úkoly a výzvy pro mesiáše.
  - Starší děti se pokusí najít své osobní důrazy v pojetí dobra a zla a své možnosti něco změnit k lepšímu.
- 

## Pro učitele

### Poznámky k příběhu

- Židé prožívali těžkou dobu. Jejich království se otřásalo pod náporom mocných sousedů (Babylóané, Řekové). Cizí mocnosti vnucovaly svůj pohled na svět i na náboženství. Dosazovaly politické představitel, kteří nedbali na Zákon Hospodinův.
- Židé vyhlíželi obnovu svého království — přivodní očekávání bylo převážně politické, že se obnoví ochablá davidovská dynastie, objeví se nový schopný panovník: Průtek z pateru Jíšaj (11,1), podle Davidova otce Jíšaje.
- Aby byl panovník co nejlepší, musí být veden duchem Hospodinovým (11,2) — obnoví nejen stát jako politickou veličinu, ale i náboženský život a lidské soužití. Bude spravedlivý a milosrdný, čímž předejde špatné vládě. Tento důraz postupně převážil.
- Důsledkem jeho vlády bude všeobecný mír, svět prostý nástrah a nebezpečí. Skoro pohádkově vyličeeno ve verších 6–9, ze slov jasně dýchá pokoj. Přítina upokojení ale není v lidech, nýbrž v Bohu.
- Vláda nastolená v prostředí Božího lidu bude tak atraktivní, že bude přitahovat i pohanské národy. (11,10)
- Tento zaslíbený panovník — obnovitel nese titul *mašijach*, *mesiáš* = *pomazaný*. Pomazání bylo procedurou ustanovení do funkce — obdoba královské korunovace. Mesiáš = korunovaný, ustanovený, pověřený. Čili ten pravý k tomu, aby zbavil svět zla a prosadil dobro.
- Hebrejskému základu *mesiáš* odpovídá řecké *christos*, pozdější *kristus*. Kristus není jméno, nýbrž mesiášský titul, u kterého trvale spojený s Ježíšem.
- Židé a křesťané se rozcházejí v názoru, přišel-li již mesiáš. Podle nás je jím Ježíš, podle židů jím není, jelikož svět neobnovil. My spatřujeme Ježíšův obnovitelský zázrak v lásce a usmíření, na nichž spočívá evangelium a jež proměňují život k lepšímu.
- Židé a křesťané se shodují, že mesiáš přijde na konci věků a dokoná Boží dílo.

### Poznámky k tématu období

- Advent — z latinského *adventus* (*příchod*). Nikoliv příchod vánoc, nýbrž Ježíšův příchod do světa, příchod podle dávných zaslíbení.
- První adventní nedělí začíná církevní rok — okruh témat a událostí z Ježíšova života, které se promyslí během 12 měsíců. Církevní rok se nekryje s občanským rokem, ale dříve začíná školní rok, který dobře funguje i ve svém posunutí.
- Tyto adventní neděle jsou víc než jen nákupní neděle bronzová, stříbrná a zlatá. Křesťanské pojetí adventu se od jiného liší zaměřením na mesiáše. Vedle očekávání narození dítěte (1. Kristův příchod) očekáváme i příchod Krista na konci věků, završení dějin (2. příchod Pán?).
- Liturgická barva je od první adventní neděle fialová — označuje přípravné období před svátky vánoc (i velikonoce), čas rozvažování i pokání a přestupu.

## Úskali

- Prorocké výroky o mesiášově příchodu nejsou přesným scénářem Ježíšova života. Spíše jsou básnickou výpovědí, její obraz a náznak, ze kterých je nutno obsah přibližně vycítit, nikoliv jej přesně narýsovat.
- Nezděrazujte, že židé příchod mesiáše nerozpoznali. Ježíšovo mesiášství nezapadá přesně do starých představ, teprve Ježíš sám charakter mesiášství dotváří. (Vše přeci nemohlo být dopodrobna popsáno předešle.) Klidně zmiňte, že židé příchod mesiáše dosud očekávají — někdy horlivěji než křesťané.
- V našem druhém Kristův příchod vyvolává obavy z konce a zániku světa, což je špatné. Mesiáš přichází k obnově světa a lidem pro radost.

## Odkazy

Steiger, Ivan: *Bible v ilustracích*. Praha: Kalich, 1990.

Obrázek nemocné země (A) — <http://goo.gl/25O3rn>; obrázek k vybarvení (B) — <http://goo.gl/WEQ9IQ>.

## Pro děti

### Pro předškolní děti

#### Nemocný svět očekává příchod lékaře

- Jak se pozná nemocný člověk? Něco ho bolí. Není mu dobře, schází mu síly, chuť k jídlu. Nedokáže nic dělat.
- Už jste byli nemocní? Co dělá nemocný člověk? Aby se mu ulevilo a aby se uzdravil, potřebuje lék. Nestačí si ovšem vzít ledasjaký lék, tím by si člověk mohl ještě ublížit, nebo i poškodit.
- Kdo určí správný lék? Jediný lékař.
- Nemocný člověk jde pro léky k lékaři, nebo — když je hodně nemocný — leží doma či v nemocnici, a čeká, až lékař přijde.
- Co myslíte, je naše země zdravá? Je náš svět v pořádku nebo má bolavá místa? (Obrázek A)
- Co je na světě nezdravé: hádky, násilí, krádeže, hlad...
- Lidi už dávno zjistili, že země potřebuje uzdravit. Ale pro zemi neexistuje žádný pan doktor v bílém plášti jako na obrázku (B).
- Zem potřebuje lékaře, který bude vědět, co s lidskou špatností. Takového lékaře nazvali mesiáš. Čekali, že přijde od Pána Boha a dá světu potřebný lék.
- My věříme, že už přišel. Ježíš Kristus je náš mesiáš. Díky němu víme, jak se léčit. Jako lék nám přepsal lásku a odpuštění, jimi se uzdraví naše srdce i svět.

- Řekáme, že k nám přijde znovu a doléží, co dosud není zdravé. Řekáme na něj a těšíme se, až náš svět bude v pořádku.
- Děti se mohou vybarvit poněkud bláznivý obrázek (B).

## Pro mladší děti

Jak se vám líbí na světě? Funguje všechno správně? Některé věci jsou špatné. Potřebují napravit, opravit. Chcete, aby svět zůstal takový, jaký je, nebo aby byl vylepšen. Až přijde mesiáš, pomůže nám svět spravit. Židé takového obnovitele začali vyhlížet v dobách, kdy se jim těžko žilo. Kdy jejich zemi ovládali cizí vojáci, kdy se jim zdálo, že mezi lidmi je málo lásky a málo úcty k Bohu.

Jako pomůcka je pro každé dítě potěbná sada promíchaných kartiček jednotlivými slovy:

|            |             |
|------------|-------------|
| Pravda     | lež         |
| Láska      | nenávisť    |
| Pomoc      | lhostejnost |
| Zdraví     | nemoc       |
| Život      | smrt        |
| Dostatek   | nouze       |
| Hlad       | sytost      |
| Přátelství | opuštění    |
| Upřímnost  | podlost     |
| Moudrost   | hloupost    |
| Radost     | smutek      |
| Naděje     | zoufalství  |
| Štěstí     | lakota      |
| Víra       | nedůvěra    |
| Mír        | válka       |

Každé dítě dostane kartičky a má úkol rozdělit je na dobro a zlo, některá slova asi nebudou úplně jasná — povzbudit děti, aby se ptály, a otevřít o nejasnostech rozhovor.

Po hrubém rozdělení na dobro a zlo se dále bude tědit jemněji a vytvářet dvojice protikladů. Pozor — počet kartiček musí být úměrný schopnostem dětí.

Muži i ženy, velcí i malí v Božím lidu Izraeli vyhlíželi příchod mesiáše. Měli přijít a začít mezi lidmi kralovat, ale lépe, nežli běžní králové. Lidé očekávali, že mesiáš věci ze špatného sloupce odstraní a věci z dobrého sloupce podpoří. Moc se těšili, až to nastane. Proto vyhlíželi, jestli už mesiáš nejde. Jestli se někde už něco neprosazuje z jeho vlády. K tomu napsali třeba i tuhle báseň: *přečtěte Izajáše 11,1–10 nebo jen vybrané verše.*

Vidíte, jak velikou změnu lidé očekávali. *Vlk bude pobývat s beránkem.*

Ježíš ale nepřišel hned jako dospělý. Napřed se musel narodit a vyrůst. My si proto budeme během příštích týdnů připomínat, jak vlastně mesiáš Ježíš do světa přišel. Že neučinil žádný zázrak, který by šmahem všechno přeměnil, nýbrž že postupně, od malého, skromného začátku proměňoval celý svět. Řekl lidem, že se mají mít rádi, neboť láska je základem šťastného života. Svět bez lásky nikdy lepší nebude. Ježíš přišel a začal dávat věci do pořádku, my mu můžeme dnes pomoci — co uchováme a co zahodíme?

Následuje dokončení ?innosti s kartíkami: „dobré“ kartíky vystavit, vylepit, ozdobit..., „špatné“ kartíky dehonestovat, zmuchlat, vyhodit, spálit... Do mesiášského v?ku nepatí.

## Pro starší d?ti

- P?idržet se p?edlohy pro mladší školáky. Vý?et protiklad? lze rozšířit o další, d?mysln?jší dvojice. Liší se záv?r — p?ed likvidací kartíek se s nimi ještě osobn? pracuje.
- Vidíme, s ?ím se musí mesiáš vypo?ádat. Není na sv?j úkol sám — Ježíš si vybral u?edníky. My k nim také pat?íme. Víme, co je dobré a má se prosazovat, víme, co je špatné a má se odstranit. Mesiášská obnova je úkol i pro nás. Mesiáš pomáhá nám a my pomáháme jemu.
- První otázka pro d?ti: Co o?ekávám já, že mesiáš zm?ní? Co m? nejvíc na sv?t? nebo v mém okolí trápí nebo štve? S ?ím si sám nevím rady? Po ?em nejvíc toužím a t?ším se, až se prosadí. Vyber dvojici protiklad?, na které ti v sou?asnosti nejvíce záleží. Odvážíš se pov?d?t pro??
- Druhá otázka pro d?ti: S ?ím pomohu já mesiáši? Ježíš už za?al na Božím království pracovat, já jsem jeho spolupracovníkem. Vyber dvojici protiklad?, s kterou m?žeš pomoci. Pro??
- Má v?bec smysl se o n?co snažit? Mnozí židé si mysleli, že jsou v konci, když se jim zhroutilo království, žádný král se jich nezastal, oni se ocitli p?ed vyhnanstvím. Mysleli, že všechno je ztraceno a nový start není možný. Asi jako pa?ez po pokáceném stromu — to je konec, už nic z n?j nem?že vzejít. Anebo snad ano? N?kdy se pa?ez zazelená a vzejde z n?j nový strom. Znají to d?ti? Prorok básní: *vzejde proutek z pa?ezu Jišajova a výhonek z jeho ko?en? vydá ovoce.* (11,1) Ježíš p?ichází jako d?kaz, že s Bohem lze o?ekávat zm?nu i tam, kde se nám dlouho neda?í a kde žádnou budoucnost p?ed sebou nevidíme.
- Sem se jako doprovod hodí píse? Svítá: *hle zelený proutek, kde prach ?ekals.* (Obrázek z Bible v ilustracích, str. 121)

## P?esah

- Nejp?ím??en?jší, co lze o mesiáši ?íci, je v?ta: „A? už kone?n? p?ijde.“
- Víte, že se b?žn? za Krist?v advent — p?íchod modlíme? „p?ij? království tvé...“
- Vyrobit si z papíru sv?j malý, symbolický adventní svícen se ?ty?mi vym?nitelnými sví?kami, v pr?b? hu ?ty? ned?lí jako znamení docházky m?nit obrázky nezapálené svíce za zapálené.
- Adventní svícen v kostele pot?ebuje zažehnout první svíci. Jist? to na za?átku bohoslužby zvládne šikovné dít? pomocí dlouhé špejle. (Nutno p?edem vyzkoušet zápalnost.)
- Vlastní svícen m?že mít i ned?lka a po p?íchodu zapálení svíce spojit s dosp?lými v kostele.
- Celkem b?žným rituálem první adventní ned?le je ve?e?e Pán?. Ú?astní se jí d?ti? K hostin? nás zve král, dává nám ochutnat ze své budoucí hostiny.

---

## Liturgie

### Písn?

*P?ipravujte cestu* (Svítá 239); *Celé v?ky ?ekaly* (Svítá 28); *Svítá* (Svítá 316); *Vítej, Jezu Kriste* (EZ 262); *Dávno je to* (EZ 651)

### Biblický text k zapamatování

*Prvok?es?anské zvolání v aramejštin?, jazyce Ježíšov?. „Maranatha! Pane, p?ij?! “* (1K 16,22)

### Modlitba

Pane Bože, víme, že náš sv?t není hotový, a ?ekáme, že jej ještě vylepšíš. Ukazuj nám, co všechno dovedeme k dobrému zm?nit sami. Prosíme, ukazuj nám také, s ?ím vším nám m?že pomoci Ježíš, kterého jsi k nám poslal jako mesiáše. Amen.

Odkaz na píse?

[Otev?ete brány hradeb kamenných](#)

[Celé v?ky ?ekaly, kdy p?ijde Pán](#)

[Svítá novej den \(SV316\)](#)

[Vítej, Jezu Kriste, z nebes vysokosti](#)

[Dávno je to \(EZ651\)](#)

Cílová skupina

[Starší školní](#)

[P?edškolní](#)

[Mladší školní](#)

Katechetické cykly

[Církevní rok](#)

Biblický odkaz (kat)

[Izajáš 10,1–5](#)

[Izajáš 10,6–10](#)